

Valtiovarainministeriön määräys

kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen kaavoista ja liitteenä ilmoitettavista tiedoista

Valtiovarainministeriö on valtion talousarviosta 13 päivänä toukokuuta 1988 annetun lain (423/1988) 21 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 757/2024, päättänyt antaa seuraavan määräyksen:

1 §

Soveltamisala

Kirjanpitoyksikkönä toimiva valtion virasto tai laitos laatii valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992), jäljempänä talousarvioasetus, 63 §:n 1 momentissa säädetty kirjanpitoyksikön tilinpäätöslaskelmat ja 66 h §:ssä tarkemmin säädetty tilinpäätöksen liitteet tässä määräyksessä annettavien kaavojen ja tarkempien määräysten mukaisesti.

Kussakin tilinpäätöksen laskelman ja liitteen otsikossa on oltava sen kirjanpitoyksikön nimi, jonka tilinpäätöksestä on kyse.

2 §

Talousarvion toteutumalaskelma

Talousarvion toteutumalaskelma ja toteutumalaskelmassa esitettävät tiedot siirtyneistä ja siirretyistä määrärahoista, valtuuksista ja niiden käytöstä, käytöstä aiheutuneista menoista ja käytöstä aiheutuvista määrärahatarpeista laaditaan, noudattaen mitä talousarvioasetuksen 63 §:n 1 momentin 2 kohdassa ja 64 §:n 1 momentissa säädetään, liitteenä olevan kaavan (Kirjanpitoyksikön talousarvion toteutumalaskelma) mukaisesti.

3 §

Tuotto- ja kululaskelma

Tuotto- ja kululaskelma laaditaan, noudattaen mitä talousarvioasetuksen 63 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetään, liitteenä olevan kaavan (Kirjanpitoyksikön tuotto- ja kululaskelma) mukaisesti. Siirtotalouden tuotot ja kulut esitetään eriteltyinä Tilastokeskuksen sektoriluokituksen mukaisiin sektoreihin lukuun ottamatta sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain (615/2021) perusteella Helsingin kaupungin järjestämisvastuulle kuuluviin hyvinvointialueiden tehtäviin liittyviä siirtotalouden tuottoja ja kuluja, jotka esitetään sektorilla hyvinvointialuehallinto.

4 §

Tase

Tase laaditaan, noudattaen mitä talousarvioasetuksen 63 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetään, liitteenä olevan kaavan (Kirjanpitoyksikön tase) mukaisesti.

5 §

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 1 kohdassa tarkoitettuina tilinpäätöksen laatimista koskevana liitetietoina (Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 1: tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus) esitetään sellaiset olennaiset tilinpäätöksen laatimista ja vertailtavuutta edelliseen tilinpäätökseen vaikuttavia seikkoja koskevat tiedot, jotka eivät välittömästi ilmene tilinpäätöksen laadintaa koskevista säännöksistä ja valtiovarainministeriön määräyksistä tai eivät ole yleisesti tunnettuja hyvän kirjanpitotavan asettamia vaatimuksia. Liitteessä esitetään ainakin seuraavat tiedot:

- 1) budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen ja niiden vertailtavuuteen;
- 2) valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi;
- 3) tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen;
- 4) aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä;
- 5) selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvouden tietojen kanssa; ja
- 6) selvitys tilinpäätösvouden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa.

6 §

Nettoutetut tulot ja menot

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 2 kohdassa tarkoitettu talousarvion toteutumalaskelmaa täydentävä laskelma nettobudjetoituista tuloarvioista ja määrärahoista laaditaan liitteenä olevan kaavan (Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 2: nettoutetut tulot ja menot) mukaisesti.

7 §

Arviomäärärahojen ylitykset

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 3 kohdassa tarkoitettut tiedot arviomäärärahojen ylityksistä laaditaan liitteenä olevan kaavan (Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 3: arviomäärärahojen ylitykset) mukaisesti.

8 §

Peruutetut siirretyt määrärahat

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 4 kohdassa tarkoitettut tiedot varainhoitovuonna peruutetuista siirretyistä määrärahoista laaditaan liitteenä olevan kaavan (Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 4: peruutetut siirretyt määrärahat) mukaisesti.

9 §

Henkilöstökulujen erittely

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 5 kohdassa tarkoitettu henkilöstökulujen erittely laaditaan liitteenä olevan kaavan (Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 5: henkilöstökulujen erittely) mukaisesti.

Johdon palkkojen ja palkkioiden erittely esitetään liitteessä valtion palkkatilaston tietojen perusteella siten, että johdon palkkoina ja palkkioina otetaan huomioon valtion palkkatilaston tehtävätasoluokituksen tason 1 mukaisesti viraston ja laitoksen johtajan sekä tulosyksikköjen ja vastaavien vastuuyksikköjen johtajien tehtävistä maksetut palkat ja palkkiot. Tiedot raportoidaan valtion työnantajan henkilöstötietojärjestelmästä saatavien Valtion työmarkkinalaitoksen määrittämien vakioraporttien perusteella.

Johdon palkkojen ja palkkioiden erittely voidaan jättää esittämättä, jos kirjanpitoyksikön henkilöstöhallinnon järjestelmät eivät sisällä tehtävätasoluokitusta.

10 §

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 6 kohdassa tarkoitettu selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista laaditaan liitteenä olevan kaavan (Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 6: suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset) mukaisesti.

11 §

Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 7 kohdassa tarkoitettu selvitys kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistoista tase-erien mukaan eriteltynä laaditaan liitteenä olevan kaavan (Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 7: kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot) mukaisesti. Kirjanpitoyksikkö voi kuitenkin liitteestä poiketen yhdistää aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä sekä käyttöomaisuusarvopapereista ja muista pitkävaikutteisista sijoituksista esitettävät tiedot samaan taulukkoon tai muullakin ryhmittelyllä edellyttäen, että kaikki liitteeseen tarkoitettut tiedot voidaan esittää selkeällä tavalla.

Selvityksessä poistot ilmoitetaan vain niistä kansallis- ja käyttöomaisuuteen kuuluvista hyödykkeistä ja pitkäaikaisista menoista, joiden hankintamenoja ei ole ennen varainhoitovuoden alkua vielä kokonaan kirjattu poistoina kuluiksi.

Selvitys laaditaan kansallisomaisuudesta, aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä, käyttöomaisuusarvopapereista ja muista pitkäaikaisista sijoituksista tase-erien mukaan eriteltynä. Käyttöomaisuuden aineelliset hyödykkeet voidaan vaihtoehtoisesti myös laatia erittelyllä maa-/ rakennusmaa- ja vesialueet, rakennukset ja rakennelmat, rakenteet, koneet ja laitteet sekä kalusto, muut aineelliset hyödykkeet sekä ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat.

12 §

Rahoitustuotot ja -kulut

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 8 kohdassa tarkoitettu erittely rahoitustuotoista, jos ne ovat vähintään 100 000 euroa tai vähintään 10 000 euroa negatiiviset, ja erittely rahoituskuluista, jos ne ovat vähintään 10 000 euroa tai vähintään 100 000 euroa negatiiviset laaditaan liitteenä olevan kaavan (Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 8: rahoitustuotot ja -kulut) mukaisesti.

13 §

Talousarviotaloudesta annetut lainat

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 9 kohdassa tarkoitettu erittely viraston ja laitoksen valtion talousarviotaloudesta myöntämistä, varainhoitovuoden päättyessä voimassa olleista lainoista laaditaan liitteenä olevan kaavan (Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 9: talousarviotaloudesta annetut lainat) mukaisesti. Erittelyssä lainat ryhmitellään lainansaajien perusteella Tilastokeskuksen käyttämän sektoriluokituksen mukaisiin sektoreihin lukuun ottamatta sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain perusteella Helsingin kaupungin järjestämisvastuulle kuuluviin hyvinvointialueiden tehtäviin liittyviä lainoja, jotka esitetään sektorilla hyvinvointialuehallinto.

14 §

Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 10 kohdassa tarkoitettu selvitys viraston ja laitoksen hallinnassa olevista erilaisista osakkeista ja osuuksista sekä muista osakkeisiin rinnastettavista arvopapereista samoin kuin viraston ja laitoksen tekemistä oman pääoman ehtoisista sijoituksista laaditaan liitteenä olevan kaavan (Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 10: arvopaperit ja muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset) mukaisesti.

15 §

Taseen rahoituserät ja velat

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 11 kohdassa tarkoitettu selvitys taseen rahoituseristä, jos näihin kuuluu muita eriä kuin rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat sekä valtion hoitoon jätetyt vieraat varat tai jos nämä erät ovat yhteensä vähintään 10 miljoonaa euroa, sekä selvitys viraston ja laitoksen hoidossa olevasta valtion talousarviotalouden velasta ja sen muutoksista laaditaan liitteenä olevan kaavan (Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 11: taseen rahoituserät ja velat) mukaisesti.

16 §

Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 12 kohdassa tarkoitettu erittely viraston ja laitoksen myöntämistä, varainhoitovuoden päättyessä voimassa olleista (valtiota tosiasiallisesti rasittavista) valtiontakauksista ja valtiontakuista sekä niiden käytettävissä olevista enimmäismääristä sekä muista valtion vastuista laaditaan liitteenä olevan kaavan (Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 12: valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut) mukaisesti. Valtiontakaukset ja -takuut esitetään eriteltyinä Tilastokeskuksen sektoriluokituksen mukaisiin sektoreihin valtiontakauksen tai -takuun saajien perusteella. Erittelyssä mainitaan myös valtiontakauksen tai -takuun saaja sekä säädös tai eduskunnan päätös, johon valtiontakaus tai -takuu perustuu.

Muihin monivuotisiin vastuisiin sisällytetään sellaiset varainhoitovuoden päättyessä voimassa olleet ja edelleen jatkuvat muut kuin valtion virastojen ja laitosten keskenään solmimiin sopimuksiin perustuvat taseen ulkopuoliset vastuut, joita ei ole esitetty valtuuksina kirjanpitoyksikön talousarvion toteutumalaskelmassa ja joiden arvo arvonlisäverollisin summoin tilinpäätöshetkestä eteenpäin laskettuna on vähintään 500 000 euroa. Monivuotisilla vastuilla

tarkoitetaan tässä myös valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006) tarkoitettua valtion eläkevastuuta ja työeläkejärjestelmien valtiolle aiheuttamia rahoitusvastuita, mutta ei muita vastuita, jotka aiheutuvat työsopimuksista tai nimityksistä virkaan tai virkasuhteeseen. Muut monivuotiset vastuut jaotellaan talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehtyihin viraston tai laitoksen toimintaan nähden tavanomaisiin sopimuksiin ja sitoumuksiin, muulla perusteella tehtyihin sopimuksiin ja sitoumuksiin sekä valtion eläkevastuisiin. Muulla perusteella tehtyjen sopimusten ja sitoumusten osalta erittelyssä mainitaan säädös tai päätös, johon sopimus tai sitoumus perustuu, ellei erityisestä syystä muuta johdu.

Toistaiseksi voimassa olevien ja määräaikaisten sopimusten ja sitoumusten aiheuttamat vuosittaiset talousarviomenot ja määräraharapet otetaan huomioon ensimmäiseen mahdolliseen irtisanomishetkeen ja sen jälkeisen irtisanomisajan loppuun saakka. Mikäli määräaikaaisessa sopimuksessa tai sitoumuksessa ei ole irtisanomisehtoa, otetaan se huomioon määräaikaaisuuden loppuun saakka.

17 §

Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 13 kohdassa tarkoitettu erittely kirjanpitoyksikön taseeseen sisältyvistä rahastoiduista varoista laaditaan liitteenä olevan kaavan (Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 13: taseeseen sisältyvät rahastoidut varat) mukaisesti.

18 §

Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 14 kohdassa tarkoitettu erittely kirjanpitoyksikön taseeseen sisältymättömistä, viraston ja laitoksen hallinnoimista rahastoiduista varoista, säätiöistä ja yhdistyksistä laaditaan liitteenä olevan kaavan (Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 14: taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat) mukaisesti. Liitteessä ilmoitetaan viraston ja laitoksen hallinnoimien rahastoitujen varojen, säätiöiden ja yhdistysten nimet, niiden taseiden loppusumma tai varojen määrä sekä varojen käyttötarkoitus tai säätiöiden ja yhdistysten tarkoitukset.

19 §

Tuloslaskelma kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuneesta taloudellisesta toiminnasta sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 14 a kohdassa tarkoitettu kirjanpitoyksikön tuloslaskelma laaditaan kilpailulain (948/2011) 30 d §:n mukaisesta kilpailutilanteesta markkinoilla tapahtuneesta taloudellisesta toiminnasta liitteenä olevan kaavan (Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 18: kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista) mukaisesti.

Mikäli kirjanpitoyksikkö koostuu useammasta kuin yhdestä itsenäisestä virastosta, laitoksesta tai muusta yksiköstä, esitetään 1 momentissa tarkoitettu tuloslaskelma kirjanpitoyksikkökohtaisen tuloslaskelman lisäksi myös yksikkökohtaisesti.

Tuloslaskelman lisätietona esitetään kilpailulain 30 d §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu kuvaus kustannuslaskennan periaatteista.

20 §

Velan muutokset

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 15 kohdassa tarkoitettuna valtiovarainministeriön määräämänä selvityksenä laaditaan selvitys kirjanpitoyksikön taseessa olevan velan muutoksista liitteenä olevan kaavan (Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 15: velan muutokset) mukaisesti.

21 §

Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 15 kohdassa tarkoitettuna valtiovarainministeriön määräämänä selvityksenä laaditaan selvitys kirjanpitoyksikön taseessa olevan velan maturiteettijakaumasta ja duraatiosta liitteenä olevan kaavan (Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 16: velan maturiteettijakauma ja duraatio) mukaisesti.

22 §

Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 16 kohdassa tarkoitettut muut oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarpeelliset täydentävät tiedot esitetään kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liitteenä (Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 17: oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot). Liitteeseen otetaan ne selvitykset, jotka kirjanpitoyksikkönä toimiva virasto tai laitos arvioi tarvittavan oikeiden ja riittävien tietojen (oikean ja riittävän kuvan) antamiseksi valtion talousarviosta annetun lain 21 §:ssä säädetyllä tavalla ja joihin sisältyvät tiedot eivät ilmene edellä tarkoitetuista tilinpäätöslaskelmista liitteineen tai toimintakertomuksesta. Liitteeseen voidaan ottaa edellä määrättyjä tilinpäätöslaskelmia ja niiden liitteitä täydentäviä laskelmia ja selvityksiä, jotka tarvitaan ulkoista ohjausta ja johtamista varten ja jotka täydentävät oikeaa ja riittävää kuvaa talousarvion noudattamisesta kirjanpitoyksikkönä toimivassa virastossa ja laitoksessa tai niiden kokonaisuudessa sekä sen tuotoista ja kuluista ja taloudellisesta asemasta.

23 §

Voimaantulo

Tämä määräys tulee voimaan 5 päivänä joulukuuta 2025. Tällä määräyksellä kumotaan 11 päivänä marraskuuta 2025 annettu valtiovarainministeriön määräys kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen kaavoista ja liitteenä ilmoitettavista tiedoista. Tätä määräystä sovelletaan ensimmäisen kerran kirjanpitoyksikön varainhoitovuodelta 2025 laadittavaan tilinpäätökseen. lukuun ottamatta Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen varainhoitovuodelta 2025 (1.1.–28.2.2025) laadittua tilinpäätöstä.

Helsingissä 3.12.2025

Valtiovarainministeri Riikka Purra

Budjettineuvos Timo Hattinen

LIITTEET

Kirjanpitoyksikön talousarvion toteutumalaskelma

Kirjanpitoyksikön tuotto- ja kululaskelma

Kirjanpitoyksikön tase

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 2: nettoutetut tulot ja menot

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 3: arviomäärärahojen ylitykset

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 4: peruutetut siirretyt määrärahat

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 5: henkilöstökulujen erittely

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 6: suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 7: kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 8: rahoitustuotot ja kulut

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 9: talousarviotaloudesta annetut lainat

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 10: arvopaperit ja muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 11: taseen rahoituserät ja velat

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 12: valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 13: taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 14: taseeseen sisällyttämättömät rahastoidut varat

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 15: velan muutokset

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 16: velan maturiteettijakauma ja duraatio

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 18: kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista